

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering teneinde de collectieve afwikkeling van massavorderingen verder te vergemakkelijken (Wet tot wijziging van de Wet collectieve afwikkeling massaschade)

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aan te passen teneinde de bestaande mogelijkheden om massavorderingen collectief af te wikkelen, te verbeteren;

Zo is het dat Wij, de afdeling advisering Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Aan lid 2 van artikel 305a van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek wordt na de tweede zin een zin toegevoegd, luidende:

Een rechtspersoon als bedoeld in lid 1 is eveneens niet ontvankelijk, indien hij, gelet op de omstandigheden van het geval, niet voldoende representatief is ter zake van de belangen van degenen ten behoeve van wie de rechtsvordering is ingesteld.

ARTIKEL II

Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 907 wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste zin van lid 1 komt te luiden:

Een overeenkomst strekkende tot vergoeding van schade die is veroorzaakt door een gebeurtenis of gelijksoortige gebeurtenissen, gesloten door één of meer stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid met één of meer andere partijen, die zich bij deze overeenkomst hebben verbonden tot vergoeding van deze schade, kan door de rechter op gezamenlijk verzoek van

deze partijen verbindend worden verklaard voor personen aan wie de schade is veroorzaakt, mits de stichtingen of verenigingen de belangen van deze personen ingevolge hun statuten behartigen.

2. In lid 2 wordt, onder verlettering van de onderdelen a tot en met f tot b tot en met g, een onderdeel ingevoegd, luidende:

a. een omschrijving van de gebeurtenis of de gebeurtenissen waarop de overeenkomst betrekking heeft;

3. Onderdeel c van lid 3 komt te luiden:

c. onvoldoende zeker is dat uit de overeenkomst voortvloeiende rechten van de personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten, om een prestatie te vorderen of om op een andere wijze een beroep op de overeenkomst te doen, kunnen worden nagekomen;

4. Onderdeel d van lid 3 komt te luiden:

d. de overeenkomst niet voorziet in een onafhankelijke beslechting van geschillen die uit de overeenkomst kunnen voortvloeien door een ander dan de rechter die volgens de wet bevoegd zou zijn;

5. Onderdeel f van lid 3 komt te luiden:

f. de in lid 1 bedoelde stichtingen of verenigingen niet voldoende representatief zijn ter zake van de belangen van degenen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten;

6. Lid 4 komt te luiden:

4. De rechter kan alvorens te beslissen de overeenkomst met instemming van partijen die de overeenkomst hebben gesloten aanvullen of wijzigen of partijen de gelegenheid geven de overeenkomst aan te vullen of te wijzigen. Indien de rechter de overeenkomst aanvult of wijzigt, vermeldt hij de aanvulling of wijziging in de beschikking tot verbindendverklaring.

7. Lid 5 komt te luiden:

5. Het verzoek, bedoeld in lid 1, stuit de verjaring van een rechtsovereenkomst tot vergoeding van schade tegen de personen die zich bij de overeenkomst hebben verbonden tot vergoeding van deze schade. Een nieuwe verjaringstermijn van twee jaren begint te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop

a. definitief is beslist welke vergoeding wordt toegekend;

b. de in artikel 908 lid 2 bedoelde termijn is verstreken indien een gerechtigde binnen die termijn een in dat lid bedoelde mededeling heeft gedaan;

c. onherroepelijk vaststaat dat het verzoek niet tot toewijzing leidt;

d. de overeenkomst overeenkomstig artikel 908 lid 4 wordt opgezegd.

8. Na lid 6 worden twee leden toegevoegd, luidende:

7. De artikelen 907 tot en met 910 zijn van overeenkomstige toepassing op overeenkomsten die voor personen die door een gebeurtenis of gelijksoortige gebeurtenissen zijn benadeeld, een recht scheppen op een andere dan de in lid 1 bedoelde wijze een beroep op de overeenkomst te doen.

8. De personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten zijn bevoegd om gedurende de tijd dat het verzoek in behandeling is en zolang daarop niet onherroepelijk is beslist, de nakoming van op hun rustende verbintenissen op te schorten indien de overeenkomst voorziet in de beëindiging van een geschil daaromtrent.

B

In artikel 908 lid 1 vervalt het woord "onherroepelijk".

ARTIKEL III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1013 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel c van het eerste lid vervalt.

2. In het eerste lid worden de onderdelen d en e verletterd tot c en d.

3. In het vierde lid worden na de eerste zin twee zinnen toegevoegd, luidende:

De rechter kan, in afwijking van artikel 290, eerste en tweede lid, bevelen, dat het verzoekschrift, de verweerschriften, de op de zaak betrekking hebbende bescheiden en de processen-verbaal op één of meer door hem aan te wijzen toegankelijke internetadressen worden geplaatst, zodanig dat deze door de personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten ten behoeve van latere kennisneming kunnen worden opgeslagen. Tevens kan de rechter bevelen dat de verzoekers aan een persoon ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten op zijn verlangen een afschrift verstrekt van de in de tweede zin genoemde stukken.

4. In de eerste zin van het vijfde lid worden de woorden "in het eerste lid, onder c bedoelde personen" vervangen door: aan de verzoekers bekende personen.

5. De vierde zin van het vijfde lid komt te luiden:

Tevens wordt vermeld op welke wijze inzage en afschrift kan worden verkregen van de in het vierde lid genoemde stukken en wordt gewezen op de bevoegdheid om een verweerschrift in te dienen.

6. Aan het vijfde lid wordt een zevende zin toegevoegd, luidende:

De rechter gelast in alle gevallen een door hem bepaalde wijze van oproeping van de personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten en die geen woonplaats of verblijf in Nederland hebben, in het geval een voor Nederland bindende internationale of Unie-regeling niet een wijze van oproeping voorschrijft.

7. Onder vernummering van het zesde lid tot zevende lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

6. De rechter kan verzoekers bevelen dat de namen en woonplaatsen van de aan hen bekende personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten, uiterlijk op een door de rechter te bepalen dag en op een door hem te bepalen wijze aan hem worden overlegd. De verzoekers kunnen zich daarbij houden aan de laatste hun bekende woonplaatsen van de in de eerste zin bedoelde personen.

8. In het zevende lid worden na de eerste zin twee zinnen toegevoegd, luidende:

Artikel 282, vierde lid, mist toepassing. De rechter kan de behandeling van het verzoek aanhouden indien hij van oordeel is dat de oproeping onvoldoende personen als bedoeld in het zesde lid heeft bereikt.

9. Na het zevende lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

8. De rechter kan, op verzoek van partijen of van een van hen dan wel ambtshalve, in elke stand van de procedure een verschijning van partijen ter terechtzitting bevelen teneinde het verloop van de procedure te bespreken en daaromtrent aanwijzingen te verstrekken en bevelen te geven. Partijen verschijnen ter terechtzitting in persoon of bij advocaat. Van het verhandelde wordt een proces-verbaal opgemaakt, dat door de rechter en de griffier wordt ondertekend. Tegen de beslissing om al dan niet een verschijning te bevelen, staat geen voorziening open.

B

In artikel 1014 vervalt het tweede woord "de".

C

Artikel 1015 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Procedures betreffende geschillen in de beëindiging waarvan de overeenkomst voorziet, worden door de inleiding van het verzoek, bedoeld in artikel 907, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, van rechtswege geschorst, ook indien reeds de dag is bepaald waarop het vonnis, het arrest of de beschikking zal worden uitgesproken.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Het geschorste geding wordt overeenkomstig artikel 227, eerste lid, hervat:

- a. voor zover in de procedure om een beslissing wordt verzocht ter zake van een geschil in de beëindiging waarvan de overeenkomst niet voorziet;
- b. nadat de in artikel 908, tweede lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde termijn is verstreken, indien een gerechtigde onder de overeenkomst binnen die termijn de in dat lid bedoelde mededeling heeft gedaan;
- c. indien onherroepelijk vaststaat dat het verzoek niet tot toewijzing zal leiden;
- d. indien de overeenkomst overeenkomstig artikel 908, vierde lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgezegd;
- e. indien de behandeling van het verzoek met het oog op de belangen van een gerechtigde onder de overeenkomst en alle omstandigheden in aanmerking genomen, onaanvaardbaar lang duurt en naar verwachting nog onaanvaardbaar lang zal duren;
- f. indien een der partijen nadat het verzoek tot verbindendverklaring is toegewezen, de veroordeling in de kosten van het geding wenst te vorderen;
- g. indien de partijen in de procedure daarmee instemmen.

3. In het vierde lid worden de woorden “wanneer de beschikking tot verbindendverklaring onherroepelijk is geworden” vervangen door: indien de in artikel 908, tweede lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde termijn is verstreken.

D

Artikel 1017 wordt als volgt gewijzigd;

1. In het tweede lid worden de woorden “tot een vergoeding” vervangen door: onder de overeenkomst.

2. In het tweede lid worden na de eerste zin twee zinnen toegevoegd, luidende:

De rechter kan, in plaats daarvan, bevelen dat de beschikking en de overeenkomst op één of meer door hem aan te wijzen toegankelijke internetadressen worden geplaatst, zodanig dat deze door de gerechtigden onder de overeenkomst ten behoeve van latere kennisneming kunnen worden opgeslagen. Tevens kan de rechter bevelen dat de verzoekers aan een gerechtigde onder de overeenkomst op zijn verlangen een afschrift verstrekken van de beschikking en de overeenkomst.

3. Het derde lid komt te luiden:

3. Bij gewone brief wordt aan de bekende gerechtigden onder de overeenkomst en aan de in de procedure verschenen rechtspersonen als bedoeld in artikel 1014, zo spoedig mogelijk mededeling gedaan van de beschikking tot verbindendverklaring, tenzij de rechter anders bepaalt. Bovendien

wordt van de verbindendverklaring zo spoedig mogelijk aankondiging gedaan in één of meer door de rechter aan te wijzen nieuwsbladen. Hierbij wordt telkens op een door de rechter aan te geven wijze melding gemaakt van een korte omschrijving van de overeenkomst, in het bijzonder de wijze waarop vergoeding kan worden verkregen of anderszins een beroep op de overeenkomst kan worden gedaan en, indien de overeenkomst dat bepaalt, de termijn waarbinnen daarop aanspraak dient te worden gemaakt, alsmede van de gevolgen van de verbindendverklaring, en worden de termijn waarbinnen en de wijze waarop de gerechtigden onder de overeenkomst zich van de gevolgen van de verbindendverklaring kunnen bevrijden, vermeld. Tevens wordt vermeld op welke wijze inzage en afschrift kan worden verkregen van de beschikking en de overeenkomst die daarbij verbindend is verklaard. De rechter kan bevelen dat ook van andere dan de in dit lid genoemde gegevens melding wordt gemaakt. Tenzij de rechter anders bepaalt, dragen de verzoekers zorg voor de in dit lid bedoelde melding en aankondiging. De rechter kan gelasten dat de in dit lid bedoelde gegevens ook op andere wijze bekend worden gemaakt. De rechter gelast in alle gevallen een door hem te bepalen wijze van aankondiging ten behoeve van de gerechtigden onder de overeenkomst die geen woonplaats of verblijf in Nederland hebben, in het geval een voor Nederland bindende internationale of Unie-regeling niet een wijze van aankondiging voorschrijft.

E

Artikel 1018 komt te luiden:

Artikel 1018

1. Beroep in cassatie staat uitsluitend open indien het verzoek wordt afgewezen en kan uitsluitend door de verzoekers gezamenlijk worden ingesteld.
2. Herroeping staat uitsluitend open voor de in artikel 907, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde stichtingen of verenigingen gezamenlijk, en voor de overige verzoekers gezamenlijk. Indien de in de eerste zin bedoelde stichtingen of verenigingen zijn ontbonden, staat herroeping open voor een stichting of vereniging, bedoeld in artikel 1014. Herroeping van de beschikking op verzoek van in de eerste of tweede zin bedoelde stichtingen en verenigingen, heeft geen gevolgen voor een gerechtigde onder de overeenkomst die zich tegen die gevolgen verzet.

F

Na artikel 1018 wordt een artikel ingevoegd, luidende

Artikel 1018a

1. Indien een veelheid aan personen door een gebeurtenis of gelijksoortige gebeurtenissen is benadeeld, kan, voordat een zaak aanhangig is, de rechtbank, teneinde een overeenkomst, bedoeld in artikel 907, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, te beproeven, op verzoek van een in dat lid bedoelde stichting of vereniging en van de persoon of personen die voor deze gebeurtenis of

gebeurtenissen verantwoordelijk worden gehouden, dan wel op verzoek van een van hen, een verschijning ter terechtzitting van deze partijen bevelen.

2. Het verzoekschrift vermeldt:

a. de naam en woonplaats van de verzoeker of verzoekers;

b. de naam en woonplaats van de belanghebbende of belanghebbenden waarvan verschijning wordt verzocht;

c. een omschrijving van de gebeurtenis of gebeurtenissen waarop het verzoek betrekking heeft;

d. een omschrijving van het geschil of de geschillen die partijen verdeeld houdt;

e. een omschrijving van het verzoek.

3. Indien de rechter het verzoek toestaat, bepaalt hij de plaats, de dag en het uur waarop de verschijning zal plaatsvinden. Verzoekers en belanghebbenden, die daartoe zijn opgeroepen, zijn verplicht te verschijnen. Indien een in de tweede zin bedoelde verzoeker of belanghebbende niet verschijnt, kan zij worden veroordeeld tot vergoeding van de vergeefs aangewende kosten van degenen die wel zijn verschenen.

4. Bij een verschijning ter terechtzitting kan besproken worden hoe verzoekers en de opgeroepen belanghebbenden de totstandkoming van een in het eerste lid bedoelde overeenkomst zullen trachten te bereiken. Ook kan een andere wijze van beëindiging van geschillen ter zake van de in het eerste lid bedoelde gebeurtenis of gebeurtenissen worden besproken. Artikel 191, tweede lid, tweede en derde zin, is van toepassing.

ARTIKEL IV

De artikelen II en III zijn niet van toepassing op verzoeken, bedoeld in artikel 907, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, die vóór de inwerkingtreding van de wet zijn ingeleid. Op verzoeken, bedoeld in de eerste zin, blijft het tevoren geldende recht van toepassing.

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

ARTIKEL VI

Deze wet wordt aangehaald als: Wet tot wijziging van de Wet collectieve afwikkeling massaschade.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Veiligheid en Justitie,

